

[Ebba Strange]

andre krav til den fremtidige arbejdskraft, stiller helt andre krav til, hvordan vi i fremtiden skal tilrettelægge vores tilværelse og vores arbejde, og at det igen stiller nogle helt andre krav til de uddannelser, som vores unge mennesker får brug for? Det tror jeg, og derfor mener jeg, at der er brug for reformer.

Hr. Øllgaard siger, at han hellere vil give de unge frihed end lighed, og så er jeg også lige ved at springe op, for hvad er det for en frihed, hr. Øllgaard vil give dem? Det er frihed til at kunne vælge. Hvad er det, de har at vælge imellem, når der er de skrappe adgangskrav til EFG-uddannelserne, når der er krav for at komme i gymnasiet? Det med den frie adgang til gymnasiet bliver sagt hver gang i disse debatter, men den er ikke fri, for hvis man ikke har valgt tysk i 7. klasse, og hvis man ikke har tilfredsstillende resultater i både det ene og det andet, så kommer man altså ikke derind. Og den er heller ikke fri, for hvis ikke man har tilpasset sig skolesystemet, fra man kom i 1. klasse, så har man ikke en levende chance for at blive erklæret egnet.

Det er den frihed, hr. Øllgaard hylder. Det er en ufrihed for de mange tusinde unge, der ikke har mulighed for at komme ind i uddannelsessystemet, og det er en ufrihed for de mange tusinde unge, der er henvist til arbejdsløshed og til at leve resten af deres liv på en dårlig løn.

Undskyld at jeg bliver lidt ophidset, men det sker jo en gang imellem.

Der er én ting, jeg lige skal have sagt endnu – det kan jeg ikke nå, for den røde lampe lyser, så jeg vil lade være.

(Kort bemærkning).

Øllgaard (V):

En kort bemærkning, medens fru Ebba Strange er varm.

Det, jeg forsøgte at sige, var, at vi skal se nøje på, om de problemer, vi har, er nogle, vi har skabt os, fordi vi har opført os forkert og udviklet nogle forvridninger, det være sig i erhvervslivet eller på arbejdsmarkedet. Jeg mener faktisk, at vi står med en hel del selvskabte problemer. I anledning af disse selvskabte problemer bør vi i hvert fald ikke kaste os ud i de store reformer. Det bortforklarer naturligvis ikke, at der er sket en masse i samfundet i 1960'erne og i 1970'erne. Jeg vil

godt have de to årsagssammenhænge skilt ad. Det er det ene.

Hvad spørgsmålet om friheden angår, så indsnævrede fru Ebba Strange mine bemærkninger til et spørgsmål om de unges frihed. Det kunne man også gøre, men det, jeg faktisk sagde, det var nu, at jeg ønsker at bevare friheden for de unge, de lokale myndigheder, de specielle erhvervsgrupper, de specielle befolkningsgrupper, i det hele taget dette net af mange selvstændige personer og organer, vi har bl. a. i vores frie skolesystemer. Det er disses frihed, jeg ønsker at bevare for derigennem at bevare et bredt udsnit af valgmuligheder for den enkelte til forskel fra i samordningens navn, i centraliseringsnavn, at indsnævre tilbuddene. Det bliver nemlig resultatet, hvis man indsnævrer i en eller anden grad i retning af en enhedsungdomsskole. Det er dér, mine betragtninger kommer ind.

Ole Vig Jensen (RV):

Jeg har fire ting, jeg gerne vil kommentere her i anden omgang.

Først vedrørende styringsproblemerne, som jeg ikke nåede at få plads til i mit første indlæg. Det er meget afgørende for, tror jeg, hvordan vi kommer videre i denne sag, at vi får skabt et styringsinstrument, som giver os mulighed for at øve bedre indflydelse, end vi har kunnet det frem til nu. Det er vel bl. a. på grund af manglende styringsmuligheder, tingene er kørt skævt i de seneste år. Men det er et område, som der knytter sig stærke traditioner og derfor også stærke følelser til, og det skal vi respektere meget langt. Der er derfor god grund til, at vi under arbejdet nu her får en debat i gang omkring styringsproblemerne.

Der er jo ingen grund til at skjule, at der er forskellighed i opfattelsen hos på den ene side arbejdsmarkedets parter, på den anden side amtskommunerne og så endelig undervisningsministeriet med direktoraterne. I dag har vi ansvaret for de forskellige uddannelser liggende forskellige steder, og jeg mener, at vi nøje må overveje, hvordan vi på hensigtsmæssig måde kan få placeret ansvaret fremover. Jeg forestiller mig, at det må indgå i vores debat, om det er rigtigt at prøve at lægge ansvaret for den fysiske planlægning af ungdomsuddannelserne i amtskommunerne